

A Fővárosi Ítéltábla a Szkalka Ügyvédi Iroda (felperesi jogi képviselő címe, ügyintéző: dr. Szkalka Tamás ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a dr. Haid Tibor jogtanácsos (alperesi jogi képviselő címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen vételár megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2021. május 18. napján kelt 6.G.40.805/2020/23. számú ítélete ellen a felperes által 24. és 27. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben és akként változtatja meg, hogy az alperes által a felperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 3.119.397 (hárommillió-száztizenkilencezer-háromszázkilencvenhét) forintról 2.315.006 (kettőmillió-háromszáztizenötezerhat) forintra leszállítja, míg egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú eljárás kiegészítő illetékét 1.200.000 (azaz: egymillió-kettőszázezer) forintról 395.609 (háromszázkilencvenötezer-hatszázkilenc) forintra mérsékeli.

A Fővárosi Ítéltábla kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 200.000 (kettőszázezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

A Fővárosi Ítéltábla megállapítja, hogy az alperes személyes illetékmentessége folytán meg nem fizetett 367.479 (háromszázhatvanhétezer-négyszázhetvenkilenc) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

[1] 2016. június 21. napján az alperes mint vevő és a felperes mint eladó között adásvételi szerződés jött létre MBLK (mikrobiológiai) vegyszerek és reagensek beszerzésére. A szerződés I.1. pontja és 3.2. pontja értelmében az eladó kötelezettséget vállal az 1.számú mellékletben szerepelő dolgok, e mellékletben meghatározott egységáron való szállítására a vevő részére az általa a 4.2. pontban meghatározottak szerint megküldött egyedi megrendelések alapján. Az eladó a 4.3. pont értelmében vállalta, hogy a vevő által

megküldött egyedi megrendelés kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül az egyedi megrendelésben feltüntetett valamennyi terméket leszállítja a szerződésben foglalt teljesítési helyre. A vevő a teljesítés elismeréséről a 4.6. pont alapján teljesítésigazolást volt köteles kiállítani.

[2] Az 5.1. pont szerint az eladó a számla benyújtására a termék – vevő általi, kifogás nélküli –átvételét követően volt jogosult. Az 5.2. pont alapján a vevő a leszállított termék ellenértékét a szállítást igazoló átadás-átvételi jegyzőkönyv vagy szállítólevél felvételét követően az eladó által benyújtott számla alapján, annak kézhezvételétől számított 60 napon belül volt köteles átutalással megfizetni. A 10.1. pont értelmében szerződésszegésnek minősül minden nem szerződésszerűen teljesített kötelezettség, gyakorolt jog. Szerződésszegés esetén beáll a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) és a jelen szerződésben szabályozott késedelmi kamat, kötbér és kártérítési igényérvényesítés, valamint a felmondási jog gyakorlásának a lehetősége.

[3] Az alperes által a keretszerződés alapján 2019. január 23. napja és 2019. november 5. napja között megküldött megrendeléseket a felperes teljesítette, majd az alperes részére a leszállított áruk vonatkozásában ötvenkét számlát állított ki azzal, hogy a fizetési határidő a számla keltétől számított 30. nap.

[4] 2019. november 11. napján a felperes egyenlegközlőt jutatott el az alpereshez a 2019. február 1. napja és 2019. október 28. napja között kiállított számlákról azzal, hogy az alperes az e számlák szerinti, 84.441.558 forint összegű tartozását nem egyenlítette még ki. A felperes felhívására az egyenlegközlő alapján az alperes 2019. november 22. napján akként nyilatkozott, hogy a felperes által vele közölt egyenleggel egyetért.

[5] A felperes mint jogosult az alperest mint kötelezettet fizetési meghagyással 29.263.786 forint és késedelmi kamatai, valamint eljárási költsége megfizetésére kérte kötelezni. Az alperes mint kötelezett ellentmondása folytán perré alakult eljárásban előterjesztett keresetet tartalmazó iratában a felperes a keresetét 23.078.618 forintra és késedelmi kamataira leszállította, egyben kérte az alperes kötelezését 206.745 forint behajtási költségátalány, valamint 2.965.491 forint perköltség megfizetésére.

[6] A keresetet tartalmazó irat szerint az alperes négy számlát 2020. január 14. napján összesen 6.185.168 forintot megfizetett, amely számlák tekintetében a késedelmi kamatkövetelését 2020. január 14. napjáig 415.383 forint összegben tartja fenn.

[7] A felperes a 2020. március 13. napján kelt beadványában a keresetét felemelte és kérte az alperes kötelezését 68.160.206 forint tőke, ennek 415.383 forint késedelmi kamata, 681.843 forint behajtási költségátalány és perköltsége megfizetésére. Beadványában azt is előadta, hogy a felemelt keresete szerinti további követelését korábban két, időközben

megszüntetésre került fizetési meghagyásos eljárásban már érvényesítette az alperessel szemben.

[8] Az alperes – a keresetfelemelést tartalmazó irat 2020. április 16-i kézbesítését megelőzően – 2020. március 19. napján a tőke összegét a felperesnek megfizette. Erre tekintettel a felperes a keresetét 2020. március 24. napján kelt beadványában leszállította.

[9] A felperes végleges keresetében 681.843 forint behajtási költségátalány, 3.911.641 forint késedelmi kamat és 5.449.749 forint perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[10] Keresetét arra alapította, hogy a peres felek közötti szerződés alapján a felperes árut szállított az alperesnek, aki azt átvette, de a vételárát késedelmesen fizette meg. A perrel érintett 52 számla vonatkozásában az alperes összesen 2.080 eurónak megfelelő behajtási költségátalány forint ellenértéke, továbbá a számlák kiegyenlítésének késedelmére tekintettel a keresete szerinti késedelmi kamat megfizetésére köteles. Köteles továbbá az alperes a felperes – közjegyzői eljárásra tekintettel megfizetett 300.000 forint eljárási díjból, a peres eljárás 1.200.000 forint kiegészítő illetékéből és a bruttó 3.949.749 forint ügyvédi munkadíjból álló – perköltségét megfizetni.

[11] Az alperes ellenkérelmében a módosított kereset elutasítását kérte.
Arra hivatkozott, hogy a felperes által érvényesített tőkekövetelést időközben teljes egészében megfizette, ezért vételár címén már a felperesnek nem tartozik.

[12] A felperes késedelmi kamatigénye azért alaptalan, mert teljesítési határidőre vonatkozó szerződéses kikötés hiányában késedelmes teljesítésről nem lehet szó; az alperes a felek közötti tartós jogviszony természeténél fogva fizette meg összesítve a megrendelt ingók vételárát.

[13] A behajtási költségátalány iránti kereseti kérelem is alaptalan, mivel a felperes nem bizonyította a behajtással összefüggő költségei felmerültét. A felperes továbbá – mivel az összes követelése egyetlen ügyletből, a felek tartós jogviszonyából fakad – behajtási költségátalányt csak egyszer, 40 euró összegben érvényesíthet alaposan.

[14] Kifejtette továbbá, hogy illeték címén a felperes azért nem érvényesíthet perköltség igényt az alperessel szemben, mivel az alperest a perben teljes személyes illetékmentesség illeti meg. A felperes által felszámított ügyvédi munkadíj összege pedig rendkívül eltúlzott tekintettel az alperes felemelt kereset kézbesítését megelőző teljesítésére.

A felperes jogi képviselőjének perben kifejtett tevékenységével ezért a felperes által érvényesített ügyvédi munkadíj összege nem áll arányban.

[15] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 681.843 forint behajtási költségátalányt, 3.911.641 forint késedelmi kamatot és 3.119.397 forint perköltséget.

[16] Ítélete indoklásában kifejtette, hogy a peres felek között áru adásvételére vonatkozó keretszerződés jött létre, melynek keretében a felperes az alperes megrendelése szerinti árut volt köteles szállítani, míg az alperest a vételár megfizetésének kötelezettsége terhelte. A peradatok szerint a megrendeléseket a felperes szerződésszerűen teljesítette, míg az alperes a vételár megfizetésére vonatkozó kötelezettségének késedelmesen tett eleget.

[17] A Ptk. 6:130. § (1) bekezdése, illetve a perbeli keretszerződés 5.2. pontja és 10.1. pontja felhívásával kifejtette, hogy az alperes nem szerződésszerű – nem a számlákon a keretszerződésnek megfelelően feltüntetett határidőben való – teljesítése szerződésszegésnek minősül, amelyre tekintettel a felperes a Ptk. 6:155. §-a szerint késedelmi kamatkövetelést érvényesíthet az alperes által a per folyamán megfizetett vételárhátralék vonatkozásában. Az alperes 2019. november 22. napján általa aláírt számlaegyeztetőben elismerte, hogy az abban feltüntetett fizetési határidejű, azaz esedékessé vált számlákat nem egyenlítette ki. A Ptk. 6:26. §-a szerint a késedelem alóli kimentés vonatkozásában alperest terhelte a bizonyítás kötelezettsége. Az alperes azonban a késedelme kimentésére alkalmas bizonyítékot nem szolgáltatott, így a bíróság az alperes fizetési késedelmét megállapította.

[18] A felperes késedelmi kamatszámítását az alperes nem tette vitássá, ezért azt az elsőfokú bíróság összegszerűségében vitán felül állónak tekintette, és ennek megfelelően kötelezte alperest késedelmi kamat megfizetésére.

[19] A behajtási költségátalányról szóló 2016. évi IX. törvény (továbbiakban Btv.) 3. § (1) bekezdése felhívásával kifejtette, hogy a peres felek között kereskedelmi ügylet jött létre, ennek alapján az alperest fizetési kötelezettség terhelte, amelynek teljesítése tekintetében az alperes késedelembe esett. A felperes ezért átalány összeg címén negyven euró forint ellenértékének a megfizetésére tarthat számot. E törvény 2. § 1. pontja szerint egy kereskedelmi ügyletnek egy szállítást vagy szolgáltatás nyújtást kell tekinteni. A perben nem volt vitás, hogy a felperes 52 számlába foglalt alkalommal teljesített szolgáltatást, illetve adott el árut az alperesnek, aki valamennyi fizetési kötelezettségével késedelembe esett, megszegve így a szerződéses kötelezettségét. Az alperest ezért minden egyes ügylet után terheli a behajtási költségátalány megfizetésének kötelezettsége. A behajtási költségátalány vonatkozásában a felperesnek nincs a költségei tényleges felmerülésének igazolására irányuló kötelezettsége. E jogintézmény célja ugyanis a fizetési fegyelem általános erősítése a szerződéses jogviszonyokban. A behajtási költségátalány számszaki részét illetően a peres felek között nem volt vita.

[20] Az alperes továbbá a Ptk. 6:63. § (5) bekezdésére hivatkozva előadta, hogy költségvetési forrásból gazdálkodó egészségügyi intézményként az aktuális, rendelkezésére álló kerethez kötötten tudott – esetlegesen csak késedelmesen – a felperes felé teljesíteni. Az elsőfokú bíróság e fizetési késedelem tekintetében az alperes által hivatkozott Ptk. rendelkezést nem ítélte alkalmazhatónak. A Ptk. 6:63. § (5) bekezdése ugyanis a felek szerződésének tartalmává váló gyakorlatot szabályozza, amelyhez képest a fizetési késedelem a szerződésből fakadó kötelezettségek megszegését jelenti. Szerződésszegést képező magatartás pedig nem válhat a szerződés tartalmává egyetlen szerződés esetében sem.

[21] Az elsőfokú bíróság a perköltség vonatkozásában a Pp. 80. §-a és 83.§ (1) bekezdése alapján határozott.

[22] A fizetési meghagyásból perré alakult eljárásban a felperes 300.000 forint közjegyzői díjat és 1.200.000 forint illetéket fizetett meg, amely 1.500.000 forint a Pp. 80. §-a értelmében a felperes perköltségévé vált. Nincs ezért annak jelentősége, hogy peres eljárás indítása esetén az alperes személyes illetékmentessége folytán az illeték előzetes megfizetése alól mentesülne. Az illetékfizetés alapját képező követelést az alperes a per alatt fizette meg, így e költség indokolt volt és az alperes ezért pervesztessé vált.

[23] A felperes által érvényesített ügyvédi munkadíj összegéről az elsőfokú bíróság a Pp. 80. §-a és a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (továbbiakban: IM rendelet) alapján mérlegeléssel határozott. Tekintetbe vette a felperes által a perré alakult eljárásban a kereset előterjesztésével, továbbá a végleges kereset kialakításával összefüggésben kifejtett tevékenységet, amely kiterjedt az alperes védekezése folytán szükségessé váló előadások és bizonyítékok előterjesztésére is. Figyelembe vette továbbá a bíróság, hogy az ügyvédi megbízási szerződés tartalma szerint a jelen perben érvényesített ügyvédi munkadíj három fizetési meghagyásként induló eljáráshoz kapcsolódott, melyből kettő nem érintette a jelen eljárást, továbbá, hogy a keresetfelelemelést egy felperesi beadvány tartalmazta és rögtön ez után a tőkekövetelést az alperes megfizette.

[24] Az alperes fellebbezésében – figyelemmel annak kiegészítésére is – kérte az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatásával a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását. Másodlagosan kérte – a bizonyítási eljárás körében általa előadottak alapján – az elsőfokú ítéletet a Pp. 380. §-a alapján hatályon kívül helyezni és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítani. Harmadlagosan kérte az elsőfokú bíróság által a felperes részére megítélt perköltséget 40 EUR behajtási költségátalány forint ellenértékének és 229.674 forint ügyvédi munkadíjnak az összegére, azaz összesen 529.674 forintra mérsékelni.

[25] Arra hivatkozott, hogy a felperessel már évek óta üzleti kapcsolatban áll. Az alperesi megrendelések vonatkozásában – esetlegesen késedelmesen – a fizetési kötelezettségének eleget tett. A felperes ennek ellenére fizetési meghagyásos eljárást kezdeményezett vele szemben. Az ellentmondása folytán perré alakult eljárásban 2020. március 19. napján a felperes felé fennálló tőketartozását megfizette. Erre tekintettel a felperes a tőkekövetelésével a keresetét leszállította, módosított keresetében az alperest már csak a tőke után járó 3.912.312 forint késedelmi kamat, a 681.843 forint behajtási költségátalány és 5.449.749 forint perköltség megfizetésére kérte kötelezni.

[26] A Btv. 3. § (1) bekezdése szerint érvényesített behajtási költségátalány vonatkozásában előadta, hogy a peres felek között tartós jogviszony állt fenn, amely alapján az alperes rendszeresen küldött megrendeléseket a felperesnek. Állította, hogy a felek között nem 52 kereskedelmi ügylet, hanem csak egy tartós jogviszony volt. A felperes ezért alaptalanul érvényesített számlánként behajtási költségátalányt. A felperes továbbá nem igazolta a behajtási költségátalány feltételeinek a fennállását, azaz azt, hogy a követelés behajtásával összefüggésben 40 euró költsége keletkezett volna. A 12., 14., 19. és 41. sorszámú 6.000 forintot kevéssel meghaladó számlák esetén kizárt, hogy 40 EUR költség merült volna fel a felperesnél e számlák behajtásával összefüggésben. Az indokolatlan és fel sem merült költségek követelése rendeltetésellenes joggyakorlás, amely ellentétes a Ptk. 1:3. § (2) bekezdésében foglaltakkal. Erre tekintettel kérte elsősorban a felperes behajtási költségátalányra vonatkozó követelése elutasítását, miután költségei felmerültét a felperes nem bizonyította. Másodsorban kérte annak összegét 40 euróra leszállítani arra tekintettel, hogy a felperes ilyen címen követelést egyetlen kereskedelmi ügyletből fakadó követelés behajtásával kapcsolatban érvényesíthet csak.

[27] A felperes perköltség jogcímén előterjesztett igénye vonatkozásában arra hivatkozott, hogy az alperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) és (2) bekezdése értelmében teljes személyes illetékmentesség illeti meg tekintettel arra, hogy jelen per megindítását megelőző adóévben folytatott vállalkozási tevékenységéből származó eredménye után a központi költségvetésbe befizetési kötelezettsége nem keletkezett. Az alperes ezért a felperes által érvényesített 1.200.000 forint összegű illeték megfizetésére nem kötelezhető. A felperes tudott arról, hogy az alperest költségvetési szervként személyes illetékmentesség illeti meg. A Ptk. 1:4. § (2) bekezdése alapján ezért saját felróható magatartására, azaz az illeték befizetésével összefüggő tévedésére nem hivatkozhat, 1.200.000 forint kereseti illeték vonatkozásában ezért kérte a kereset elutasítását.

[28] Az IM rendelet 2. § (2) bekezdése, valamint 3. § (6) bekezdése alapján kérte továbbá a felperes által felszámított ügyvédi munkadíj összegének mérséklését arra hivatkozva, hogy annak összege nem áll arányban sem a felperesi jogi képviselő jelen perben ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységével, sem a pertárgy értékével. Állította, hogy a felperes tőkekövetelésének érvényesítése körében – figyelemmel az alperes teljesítésére – a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem előterjesztésén túl további ügyvédi munkára nem volt szükség. Az alperes továbbá nem a felemelt keresetet tartalmazó iratban megfogalmazott érvek, jogi okfejtés folytán, azaz nem a felperes jogi képviselőjének a munkája miatt teljesített.

[29] Felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben való marasztalását kérte.

[30] Hangsúlyozta, hogy az alperes maga sem vitatta, hogy a perrel érintett megrendelések vonatkozásában a vételárat maradéktalanul csak 2020. március 19. napján fizette meg a részére az általa indított eljárások hatására. Kiemelte, hogy behajtási költségátalány érvényesítésére számlánként volt jogosult. Az alperes ugyanis a keretszerződés alapján egyedi megrendeléseket küldött a részére, amely megrendelések alapján leszállított termékek értékét a felek közötti szerződés 5.2. pontja alapján számlánként lett volna köteles a felperesnek megfizetni. E szerződéses kikötés is igazolja, hogy nem egy ügylet volt a peres felek között, hanem megrendelésenként külön-külön jogügylet keletkezett, miután az alperes teljesítése is rendelésenként volt esedékes. Az alperes ezért fizetési késedelme folytán számlánként köteles a behajtási költségátalány megfizetésére a Btv. 2. §-ának 1. pontja alapján, figyelemmel az Európai Parlament és a Tanács a kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről szóló 2011/7/EU irányelv rendelkezéseire is. Ezen rendelkezések alapján egyértelműen megállapítható, hogy a behajtási költségátalány érvényesítéséhez nem szükséges a követelés behajtásával felmerült költségek igazolása. Kifejtette továbbá, hogy a peres eljárás kiegészítő 1.200.000 forint összegű illetékét, miután személyes illetékmentesség nem illette meg, megfizette a keresetet tartalmazó irata előterjesztésekor. Ennek megfizetésével ezért, miután erre jogszabály kötelezte, felróható magatartást nem valósított meg. Az alperes személyes illetékmentességének pedig e költség felmerülte szempontjából nincs jelentősége. Az elsőfokú ítélet az alperest – pervesztességére tekintettel – nem az állam, hanem a felperes javára kötelezte a perköltség részeként a lerótt illeték, illetve a közjegyzői eljárás díjának a megfizetésére. Az ügyvédi munkadíj igénye igazolására megbízási szerződést és költségjegyzéket csatolt. Hangsúlyozta, hogy jelen eljárás megindításakor az alperes már a közel 70.000.000 forintos tartozása megfizetésével majd 10 hónapos késedelembe volt. E követelés behajtása érdekében a jogi képviselője három fizetési meghagyásos eljárást kezdeményezett, amelyek közül két eljárás a perré alakulását követően megszűnt, miután a felperes – bízva az alperes teljesítésében – az utolsó pillanatig halasztotta a keresetet tartalmazó irat benyújtását, így az illeték e két ügyben késedelmesen lett megfizetve. A felperes e másik két peres eljárás megszüntetését követően az ott érvényesített követeléseit jelen perben érvényesítette keresete felemelésével. Ehhez át kellett tekintenie az iratokat, az alperesi teljesítéseket, számlánként ki kellett számolnia a behajtási költségátalány forint ellenértékét, valamint a felperest megillető késedelmi kamat összegét. Alaptalan ezért az alperes azon hivatkozása, hogy a megítélt ügyvédi munkadíj nem áll arányban a jogi képviselője perbeli tevékenységével.

[31] A fellebbezés nem alapos.

[32] A Fővárosi Ítéltábla az alperes fellebbezési kérelme, illetve a felperes fellebbezési ellenkérelme, illetve az azokban előadott indokok korlátai között bírálta felül az elsőfokú bíróság ítéletét figyelemmel a Pp. 370. § (1) bekezdésére, és megállapította, hogy az

elsőfokú bíróság a tényállást az ítélet meghozatalához szükséges mértékben feltárta, érdemi döntése is helytálló, az elsőfokú ítélet indokolásával azonban az Ítéltábla nem mindenben értett egyet.

[33] A Pp. 370. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság a felülbírálati jogkörét – a (2)-(4) bekezdésben foglalt eltéréssel – az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a Pp. 371. § (1) bekezdés a)-d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak.

[34] A Pp. jelenleg hatályos 371. § (1) bekezdésének fellebbezés tartalmára vonatkozó rendelkezései értelmében a fellebbezésben - a beadványra vonatkozó alaki kellékek mellett - fel kell tüntetni a) a fellebbezéssel támadott ítélet számát, valamint az ítéletnek a fellebbezéssel támadott rendelkezését vagy részét, b) határozott kérelmet arra, hogy az elsőfokú ítélet kifogásolt rendelkezését vagy részét a másodfokú bíróság mennyiben változtassa meg vagy helyezze hatályon kívül és d) az anyagi vagy eljárási jogszabálysértést, jogszabályhely megjelölésével, kivéve, ha a felülbírálati jogkör gyakorlásának nem feltétele a jogszabálysértés.

[35] Az alperes a fellebbezését – tartalma alapján megállapíthatóan – a Pp. 369. § (3) bekezdésének c) pontjára alapította és az elsőfokú ítélet anyagi jognak való megfeleléségét, szabályszerűségét kérte felülbírálni.

[36] A Pp. 369. § (3) bekezdésének c) pontja értelmében a másodfokú bíróság felülbíráhatja az elsőfokú bíróság ítélete anyagi jognak való megfeleléségét. Az anyagi jogi felülbírálat során a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetést vonhat le, a megállapított tényeket másként minősítheti.

[37] A másodfokú bíróság ezért a fellebbezés elbírálása során az elsőfokú ítélet alperes által a fellebbezésében hivatkozott anyagi jogi rendelkezéseknek való megfeleléségét vizsgálta.

[38] Az alperes – felperes által sem vitatottan – a per tartama alatt csak a felek közötti jogviszony alapján fennálló tőketartozását fizette meg. A felperes erre tekintettel a keresetét leszállította a tőke összege után járó lejárt késedelmi kamatkövetelésére, a behajtási költségátalány összegére és az elsőfokú eljárással felmerült költségeire.

[39] Az alperes a fellebbezésében nem fejtette ki, hogy miért jogszabálysértő az elsőfokú ítélet késedelmi kamat megfizetésére kötelező rendelkezése. Az Ítéltábla ezért úgy tekintette, hogy az alperes a késedelmi kamat vonatkozásában előterjesztett fellebbezését az elsőfokú eljárásban előterjesztett ellenkérelmében foglaltakkal egyezően tartja fenn, azaz a

felperes késedelmi kamatkövetelését azért vitatja, mivel – állítása szerint – a felek közötti szerződés a vételár vonatkozásában teljesítési határidőről nem rendelkezett. Ezen alperesi hivatkozással ellentétben azonban az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg ítéletében azt, hogy a szerződés 5.2. pontja kifejezetten rendelkezett az alperesi megrendelésre szállított termékek ellenértékének megfizetése tekintetében a teljesítési határidőről. Az elsőfokú bíróság azt is helytállóan fejtette ki az ítéletében, hogy az alperes a részére felperes által megküldött egyenlegközlőt 2019. november 22. napján úgy írta alá, hogy az abban közölt számlákon alapuló fizetési kötelezettsége fennálltát és esedékességét elismerte. Az alperes továbbá az elsőfokú eljárásban nem vitatta a felperes által felszámított késedelmi kamatösszeget sem.

[40] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásával az alperes késedelem alóli kimentés körében fennálló bizonyítási kötelezettsége körében nem értett egyet. A késedelmi kamat ugyanis a kötelezett késedelmes teljesítésének objektív jogkövetkezménye, amely akkor is alkalmazandó a Ptk. 6:48. § (4) bekezdése alapján, ha a kötelezett a késedelmét kimenti.

[41] Helytállóan fejtette ki az elsőfokú bíróság viszont azt az ítéletében, hogy a Btv. – tekintettel e törvény 2. § 1. pontjára – a peres felek között 2016. június 21. napján kereskedelmi ügylet jött létre, miután az olyan – vállalkozás és szerződő hatóság között lebonyolított – ügyletnek minősül, amelynek tárgya fizetés ellenében áruk adásvétele. Az alperes ezért – figyelemmel a vételár megfizetésére vonatkozó késedelmére – köteles behajtási költségátalányt fizetni a felperes részére.

[42] A Btv. 3. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság azt is helytállóan fejtette ki ítéletében, hogy a behajtási költségátalányt nem kereskedelmi ügyletenként, azaz szerződésenként kell fizetni, hanem arra tekintettel, hogy a hatóság a kereskedelmi ügyletből eredő valamely fizetési kötelezettsége teljesítésével késedelembe esett. Ezért igazodik a behajtási költségátalány összege a forint kötelezett késedelembe esése napján irányadó árfolyamához. Amennyiben ezért egy kereskedelmi ügylet teljesítésével összefüggésben a felperesnek – tekintettel az alperes által a kereskedelmi ügylet alapján különböző időpontokban adott több megrendelésre és e megrendelések egymástól eltérő időpontokban való teljesítésére – több vételárkövetelése keletkezik, úgy minden egyes követelés behajtásával kapcsolatosan a költségei fedezetül negyven eurónak megfelelő, a Magyar Nemzeti Bank – késedelem kezdőnapján érvényes – hivatalos deviza-középárfolyama alapján meghatározott forintösszegre tarthat igényt. Nem tévedett ezért az elsőfokú bíróság akkor, amikor az alperest minden egyes peresített számla vonatkozásában külön-külön kötelezte behajtási költségátalány megfizetésére. A felperesnek ugyanis – ilyen tartalmú jogszabályi rendelkezés hiányában – nem kellett azt a perben bizonyítania, hogy az egyes követeléseinek behajtásával összefüggésben ténylegesen felmerült-e, és ha igen, milyen költsége.

[43] Az Ítéltábla az iratok alapján megállapította, hogy a felperes a fizetési meghagyásos eljárás perré alakulására tekintettel 1.200.000 forint illetéket rótt le. Az Itv. 38. § (1) bekezdése értelmében az illetéket az eljárást kezdeményező fél, azaz a felperes az

eljárás megindításakor volt köteles megfizetni. Mivel a felperest nem illette meg olyan kedvezmény, amely alapján mentesült volna ezen kötelezettség alól, ezért a felperes az elsőfokú eljárással felmerült költségként alaposan érvényesíthette a peres eljárás kiegészítő illetékét. Helytállóan fejtette ki ezért az elsőfokú bíróság az ítéletében azt, hogy nincs jelentősége e körben annak, hogy az alperest személyes illetékmentesség illeti meg.

[44] A kiegészítő illeték összegét azonban a másodfokú bíróság az Itv. 58. § (1) bekezdésének ac) pontja alapján mérsékelte, miután az Itv. ezen rendelkezése értelmében az illeték a peres eljárás illetékének 10%-a, ha a perfelvételt lezáró végzés meghozataláig az alperes a követelést elismeri vagy a követelést teljesíti. Az alperes a kiegészítő illeték alapját képező tőke összegét a perfelvételi tárgyalást megelőzően teljesítette, ezért a másodfokú bíróság a felperes által megfizetett 1.200.000 forint illetéket 10%-ra, azaz 120.000 forintra mérsékelte. Tekintettel azonban arra, hogy az alperes a 3.911.641 forint késedelmi kamat és a 681.843 forint behajtási költségátalány vonatkozásában a fizetési kötelezettségének nem tett eleget, és e körben keresetet elismerő nyilatkozatot sem tett, ezért a felperes által fizetendő elsőfokú eljárási illeték összege az alperes által vitatott ezen 4.593.484 forint – miután ez a követelés lett a tőkekövetelés megfizetésére tekintettel a perben érvényesített, illetékfizetés alapjául szolgáló főkövetelés – 6%-a (Itv. 42. § (1) bek. a) pont), azaz 275.609 forint. A Fővárosi Ítéltábla erre tekintettel az elsőfokú eljárás illetékét (120.000 forint+275.609 forint) 395.609 forintra mérsékelte. A felperes így az általa a peres eljárásra tekintettel megfizetett 1.200.000 forint kiegészítő illetékből perköltségként csak 359.603 forintot érvényesíthet, míg a fennmaradó 804.391 forintot külön eljárás keretében az illetékes adóhatóságtól az Itv. 80. § (1) bekezdésének i) pontja alapján igényelheti vissza.

[45] A felperes a 4. sorszámú beadványhoz csatolt megbízási szerződéssel 3.949.749 forint ügyvédi megbízási díjat érvényesített az alperessel szemben perköltségként, figyelemmel az IM rendelet 2. § (1) bekezdésének a) pontjára. Az elsőfokú bíróság a felperes által ekként érvényesített ügyvédi munkadíj összegét ítéletében az IM rendelet (2) bekezdése alapján mérsékelte, e döntését részletesen megindokolta. Az alperes a fellebbezésében nem hivatkozott olyan körülményre, amely alapján a felperes részére megítélt ügyvédi munkadíj további mérséklésének lett volna helye.

[46] A másodfokú bíróság ezért az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezését kizárólag az illeték előzőek szerinti mérséklésére tekintettel változtatta meg akként, hogy a peres eljárás kiegészítő illethekeként 1.200.000 forint helyett 395.609 forintot vett figyelembe.

[47] Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben és akként változtatta meg, hogy az alperes által a felperes részére fizetendő perköltség összegét 804.391 forinttal, azaz 3.119.397 forintról 2.315.006 forintra leszállította, míg egyebekben az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét – részben eltérő jogi indokolással – helybenhagyta.

[48] A Fővárosi Ítéltábla az eredménytelenül fellebbező alperest a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes másodfokú perköltségének a megfizetésére. A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az IM rendelet 2. § (1) bekezdésének a) pontja és az elsőfokú eljárásban csatolt ügyvédi megbízási szerződés alapján 1.000.000 forint + áfa ügyvéd munkadíj megfizetésére kérte másodfokú perköltségként az alperest kötelezni. A másodfokú bíróság a felperes által ekként érvényesített ügyvédi munkadíj összegét az IM rendelet 2. § (2) bekezdése alapján 200.000 forint + áfa összegre mérsékelte, miután a felperes jogi képviselője a másodfokú eljárásban csak egy előkészítő iratot csatolt be és a Fővárosi Ítéltábla a határozatát tárgyaláson kívül hozta meg.

[49] A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján megállapította, hogy az alperes Itv. 5. § (1) bekezdésének c) pontja alapján fennálló teljes személyes illetékmentességére tekintettel a fellebbezési eljárás 367.479 forint összegű illetve az állam terhén marad.

Budapest, 2022. január 19.

Dr. Pusztai Anita
a tanács elnöke

Dr. Dulai Erzsébet
Edit
előadó bíró

Dr. Lupóczné dr. Krammer
bíró